

straža pri novem mestu,
29. junij 1984
leto XXII
številka 9

glasilo delovne
organizacije

novoles

Glasilo „NOVOLES“ ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc: (glavni in odgovorni urednik), Vladimir Bajc, Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Jadran Šnidaršič, Marko Švent, Igor Vizjak; Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat n. sol. o. Novo mesto — Straža. Naklada 2950 izvodov. Stavek, filmi in montaža: DITC, TOZD Grafika. Tisk: Tiskarna Novo mesto. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421/72 z dne 31. januarja 1978.

Izredna seja Delavskega sveta DO

Dne 20. 6. 1984 je bila izredna seja delavskega sveta delovne organizacije, na kateri smo obravnavali:

— Informacijo o TOZD IGK

— Izplačevanje osebnih dohodkov v TOZD z izgubo

— Razpis del in nalog direktorja DSSS in imenovanje v. d. direktorja DSSS

Osrednja točka dnevnega reda je bila prav gotovo informacija o poteku sanacije TOZD IGK. Na aprilski seji delavskega sveta DO je bilo sklenjeno tudi v skladu s sklepi DS TOZD IGK, da se proizvodnja v TOZD IGK z dne 1. 6. 1984 ustavi. Na seji delavskega sveta DO dne 20. 6. 1984 pa so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Nadaljuje se s proizvodnjo keramičnih ploščic.

2. Nadaljevanje proizvodnje je možno do trenutka, ko izguba preseže polovico amortizacije in v naslednjih mesecih ni realnih izgub, da se situacija izboljša.

3. Predlog za dokončno sanacijo bo posredovan DS DO na eni izmed naslednjih sej.

4. Analitsko plansko službo se zadolži, da izdelava predlog, kdo in koliko zago-

avlja dodatnega pozitivnega rezultata, da TOZD posluje pozitivno in sicer:

— koliko efektov bo ustvarila proizvodnja

— koliko nabava

— koliko prodaja

5. S strani KPO je potrebno nuditi vso pomoč TOZD BLP.

6. Daje se pooblastilo KPO, sanacijskemu odboru in samoupravnim organom TOZD IGK, da se ustavi proizvodnja kot je navedeno pod točko 2, s tem, da se DS DO o tem tekoče obvešča.

Razlogi za take sklepe so predvsem v naslednjem:

— dosegli smo povečanje prodajnih cen

— splošno združenje rudnikov in industrije nekovin Slovenije je ponudilo vso strokovno pomoč

— s pomočjo komiteja smo dosegli za industrijo in gradbeništvo ugodne cene plina za III. trimesečje

— kombinacija s prevzemom sanacije s strani Dane iz Mirne ni uspela.

Po kalkulacijah v juniju, TOZD ni posloval z izgubo ampak „s pozitivno nulo“.

V kolikor bodo vsa predvidevanja uresničena, po-

(nadaljevanje na 2. str.)

Vladimir Bajc

DAN BORCA

Boj bije se za pridobitve slavne...
Obujajo junaški se spomini.
Razkrivajo se vrednosti nam davne

Če se zavedamo, da v domovini
Enotnosti med nami ni več prave.
Vsak se potuhne in zvestobo hlina,

Spakuje se v prisotnosti postave
Kričeč, da prave ni demokracije
In da nihče ne sme mu vzeti glave.

Za takimi rečmi lahko se skrije
Drhal nevarna... Le varujmo vztrajno
Rodov slovenskih lepe domačije!

Ako pa zanemarimo vse žrtve
V vseh časih padle, da nam šlo bi sijajno,
Objela kmalu nas bo zemlja — mrtve!

Izredna seja delavskega sveta DO

(nadaljevanje s 1. str.)

tem so sklepi o nadaljnji proizvodnji povsem upravičeni, še zlasti če gledamo s stališča družbe kot celote.

Vendar pa je bila na seji DS DO s strani TOZD BLP izražena bojazen, ali bo možno mesečno prodati 50.000 m² ploščic. V kolikor bi se zataknilo pri prodaji, je ustavitev proizvodnje neizbežna, zato je vloga TOZD BLP izjemno težka in odgovorna.

V nadaljevanju se je se delavski svet pozitivno opredelil do izplačevanja osebnih dohodkov v TOZD z izgubo. O tem bomo še razpravljali na sejah DS TOZD ob obravnavi polletnega obračuna.

Na tej seji je bil imenovan tudi v. d. direktor DSSS in sklep o razpisu del in nalog direktorja DSSS.

PROJEKT KERAKRIL

Temelji obrata Radatoviči

Jeseni 1980 so se v nemških trgovinah prvič pojavila pomi-valna korita iz novega materiala, ki je bil po izgledu in lastnostih še najbolj podoben keramiki, le živahne barve in nekaj nižje cene so opozarjale, da gre za noviteto. Ta pomi-valna korita so bila narejena iz posebnega kompozitnega materiala, ki vsebuje okoli 70% anorganske faze,

— drobno mletega silikatnega peska in okoli 30%, nam v Novolesu, dobro poznane-ga akrila.

In prav zaradi akrila je novost vzbudila zanimanje tudi v Novolesu. Leta 1981 jeseni smo stopili v kontakt s tujim proizvajalcem surovine, ki nam je dal osnovne podatke, da smo lahko ocenili tehnološke in ekonomske možnosti postavitve take proizvodnje v Novolesu. V letu 1982 so bile narejene tehnološke, ekonomske in tudi tržne analize, ki so pokazale, da je projekt izredno zanimiv, vendar pa je težko stanje našega gospodarstva (uvoz — izvoz) onemogočilo takojšen pristop k realizaciji projekta.

V začetku leta 1983 se je pokazala možnost postavitve obrata v vasi Radatoviči, občina Ozalj, kjer bi projekt močno podprl sklad za hitrejši razvoj manj razvitih področij socialistične republike Hrvatske. Glede na to, da je Novoles že predhodno prevzel določene moralne obveze za razvoj nerazvitega področja Žumberak — Gorjanci, se je pospešeno začela razvijati tehnologija, program in vsi potrebni projekti, saj je bila zahteva fonda, da se z investicijo prične že v letu 1983.

Rezultat tega dela je bila odločitev, da se pristopi k izgradnji obrata v okviru TKO Metlika v vasi Radatoviči z

letno kapaciteto cca 26.000 komadov korit letno po I. fazi izgradnje in končno kapaciteto cca 70.000 korit.

Časovno doseganje končne kapacitete bodo narekovali ekonomski rezultati obrata in Novolesa kot celote in tržni pogoji tako na domačem kot tujem trgu.

I. faza investicije bo predvidoma zaključena decembra 1984, že v septembru pa se bo začela poskusna proizvodnja v TOZD TKO v Metliki. Kljub manjšim in večjim težavam dela še vedno potekajo v okviru termiskega plana in upamo, da bodo tudi pravočasno zaključena.

Kosec Andrej

Kaj pa Radatoviči?

VSI SE SPOMINJAMO, DA SMO OB KONCU LANSKEGA LETA SVEČANO ZAČELI GRADITI NOVO TOVARNO KERAKRILA V RADATOVIČIH V OZALJSKI OBČINI. ZRAVEN SO BILI OBVEZNI BOTRI S TE IN ONE STRANI KOLPE IN ZAČELI SMO, IN KJE SMO DANES?

Tehnološki del načrta je izdelal naš razvojni center, nato pa je projektivni biro SAVAPROJEKT iz Krškega v sodelovanju z našimi strokovnjaki izdelal projekt za montažno halo, ki jo izdeluje SGP Pionir — TOZD Togrel iz Krškega. Bodoča tovarna KERAKRIL Radatoviči bo po tem projektu obsegala proizvodno halo, skladišče vnetljivih tekočin, vratarnico, objekt energetike ter manjše, spremljajoče objekte (bazen tehnološke vode, lovilec olj in pod.).

Uradni začetek gradnje je bil šestega decembra lani s „polaganjem temeljnega kamna“. Zemeljska dela je v zimskih mesecih izvajalo Cestno podjetje iz Novega mesta in jih končalo aprila letos, ko ni bilo več vremenskih in zimskih nepravil.

Gradbena dela zdaj izvaja SGP Pionir — TOZD Gradbena operativna Metlika in dela zaenkrat niso v zamudi. Izdelani so namreč vsi temelji, postavljeni montažni stebri in prečni nosilci ter vsa montažna fasada. Začeli so postavljati strešne nosilce in kmalu bodo Radatoviči naredi!

Če bo šlo tako naprej, bo proizvodnja v Radatovičih stekla po planu.

Ž. K.

Podporni stebri hale v Radatovičih

Vprašanje:

25. februarja 1981. sem na poti z dela proti domu padel in si tako nerodno zlomil nogo, da imam še danes posledice. V tovarni niso naredili nobenega poročila o nesreči pri delu oz. na poti domov in tako tudi v času bolniške nisem prejemal 100% nadomestila osebnega dohodka. Tudi odškodnine nisem prejel še nobene, dasi sem jo ustno večkrat terjati. Kaj naj storim, da bom dosegel odškodnino in plačilo razlike v nadomestilu?

B.J.

Odgovor:

Delavec ima pravico do odškodnine za škodo, do katere je prišlo na delu ali v zvezi z delom. Zato mora v svoji organizaciji vložiti zahtevek, v katerem navede okoliščine, v katerih je prišlo do nesreče, krivca zanjo, morebitne posledice in seveda tudi višino oz.

znesek, ki ga terja v povračilo. Na osnovi take zahteve organizacija začne postopek, v katerem ugotavlja vzroke in posledice nesreče in primernost višine. To počne pristojna komisija. Zoper odločitev komisije pa ima nezadovoljni delavec pravico do pritožbe na delavski svet, končno pa lahko sproži postopek tudi pred sodiščem združenega dela. Vse pa mora iti po navedenem vrstnem redu: komisija, delavski svet, sodišče!

V vašem primeru pa velja ugotoviti, da ste vso reč zamudili in da je vaš zahtevek že zastaral. Po zakonu o obligacijskih razmerjih velja pri odškodninskih zahtevkih triletni zastaralni rok. Ker je do vaše nesreče prišlo 25. 2. 1981. bi lahko odškodnino že pred sodiščem terjali najkasneje 25. februarja letos. Ker pa tega očitno niste storili, ne boste z zahtevkom oziroma tožbo ničesar dosegli.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

ROK ZA ZAMENJAVO OSEBNIH IZKAZNIC SAMO ŠE DO OKTOBRA

V skladu z določbami veljavnega zakona o osebni izkaznici so dolžni vsi občani, katerim je bila osebna izkaznica izdana pred 1. 7. 1981, najkasneje do oktobra 1984 sedanjo osebno izkaznico zamenjati za novo.

Izpolnite to zakonsko dolžnost TAKOJ, ko je organizirana posebna akcija zamenjave in se s tem izognite kršitvi zakona (predvidena denarna kazni ali zapor do 15 dni) in nevspečnostim, ki jih boste imeli z neveljavno osebno izkaznico po poteku roka za zamenjavo (npr. v banki, pošti in dr.).

Zahtevi za zamenjavo osebne izkaznice, ki jo lahko vložite samo osebno v uradnih urah na sedežu sekretariata za notranje zadeve občine Novo mesto (nova stavba občinske skupščine), Novi trg 6 v Novem mestu ali na KRAJEVNIH URADNIH Straža, Brusnice, Šentjernej, Dol. Toplice, Težka voda, Mirna peč, Žužemberk, Hinje, Škocjan, Šmarjeta in Otočec, ste dolžni priložiti dve enaki fotografiji, namensko izdelani za osebno izkaznico, velikosti 3 x 3,5 cm v črno-beli ali barvni tehniki in staro osebno izkaznico.

Pričakujemo vaše sodelovanje in razumevanje.

SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE

Kaj zmoreta razsodnost in prisebnost

V prejšnji številki našega glasila smo objavili sliko zamažanega hidranta v nekem TOZD-u in se spraševali, kaj bi bilo, če bi prišlo do požara. Danes vam predstavljamo drug TOZD, ki predstavlja svetel zgled.

V mesecu marcu je v TOZD-u TPP v Gotni vasi nenadoma zagorelo v požarno najobčutljivejšem mestu — v lakirnici. Dobro vemo, kaj lahko nastane, če zagori v lakirnici. Ogenj se hitro širi in lahko pride tudi do eksplozije zaradi plinov, s katerimi je zrak močno nasičen. Da do katastrofe tega dne ni prišlo, gre zahvala dvema delavcema, ki sta takoj prisebno reagirala. To sta Milan Zupančič, vodja vzdrževanja v TPP in Franc Nosan, delavec v lakirnici.

„Okrog osme ure zjutraj sem v sosednjem strojnem oddelku popravljaval brusilko, ko nenadoma zaslišim ženski vik in krik. Takoj mi je bilo jasno, kaj bi utegnilo biti. Hitro sem izklopil elektriko in stekel v lakirnico. Tam sem že videl, kako France aktivira gasilni aparat. Priskočil sem mu na pomoč in hitro sva pogasila požar. Če ne bi bilo hitre intervencije Franceta, bi bilo hudo.“

Franc Nosan, doma iz Rateža, je aktiven gasilec tudi v svoji krajevni skupnosti, je tudi desetar

gasilskega voda. Franci nam je ob pogovoru skromno povedal, da je v času požara ravnal tako kot je treba. Ni pomišljal, ni se obotavljal, ravnal je kot pravi izkušen gasilec in osveščen delavec svojega TOZD-a.

Na TOZD-u strokovne službe ocenjujejo, da bi bila škoda veličanska, če ne bi bilo hitre in prisebne intervencije Milana in Francija. Iz lakirnice se požar hitro širi in če bi prepozno reagirali, bi požar verjetno zajel celotno tovarno. Intervencija poklicnih gasilcev ni bila potrebna, kar je ponovno priznanje obema.

Gasilska aktivnost je v tem TOZD-u tudi sicer dobro razvita, kar je tudi potrebno, saj je ta TOZD najbolj izpostavljen nevarnosti požara.

A. Š.

Ali ne bi kazalo urediti delovno okolje po tej sliki, tu mislimo na prijetno počutje

Kako nam gre v Ameriki

Tov. Pavlič podpredsednik KPO DO je bil aprila letos v Severni Ameriki zaradi plasmaja naših izdelkov. Ker je za Novoles ameriško tržišče izredno pomembno, smo ga naprosili za ta pogovor, da bi na ta način širši krog novolesovcev izvedel kaj se „čez lužo“ dogaja in kako tam posli tečejo.

Tovariš Pavlič, povejte nam, zakaj vas je pot vodila v Severno Ameriko?

Glede na to, da so Združene države Amerike in Kanada naše največje izvozno tržišče, saj ustvarimo tam preko 75% vsega našega izvoza, je potrebno s tem obsežnim zahtev-

nim tržiščem neprestano vzdrževati poslovne stike. Pri tako obsežnih poslih — za to leto predvidevamo na to tržišče blizu 15 milijonov dolarjev izvoza, so potrebni pogosti stiki s kupci in trgovci. Potrebno je neprestano slediti delovanju konkurence, ugotavljati najbolj pravilne programske usmeritve, pravočasno indentificirati nastajajoče probleme in se na licu mesta seznanjati kaj

se dogaja z našimi izdelki na poti od naših kupcev do končnih potrošnikov. Na podlagi spoznanj, ki jih dobimo na licu mesta, je mnogo lažje in sigurneje oblikovati najbolj primerno programsko proizvodno in prodajno politiko.

Sicer pa je bilo to potovanje zame še posebej pomembno, saj zaradi preteklih zadolžitvev v IMV in kasneje zaradi bolezni 2 leti nisem imel možnosti potovati v Ameriko. V 2 letih pa se mnoge stvari spremenijo, veliko starih kontaktov se izgubi, nastajajo novi poslovni odnosi, spremeni se cela vrsta ekonomskotržnih pogojev in to pot je bila priložnost, da sem ponovno utrdil osebne stike s poslovnimi partnerji in se seznanil z aktualnim stanjem na trgu.

Katere poslovne partnerje ste obiskali?

Obiskal in opravil sem razgovore z več kot dvajset obstoječimi in tudi potencialnimi bodočimi partnerji, oziroma kupci.

Poleg tega smo imeli tudi sejo upravnega odbora delničarjev v UNITED CHAIR and FURNITURE v Montrealu in letno skupščino delničarjev SK Products Corp. v Los Angelesu. V obeh teh podjetjih, ki sta naša dolgoletna pomembna kupca, je Novoles solastnik in tako

Prva letna skupščina delničarjev SK Products corp.

Contemporary program, proizvaja TPP in TDP garnitura

neposredno sodelujemo v upravljanju teh podjetij. Pri tem je potrebno reči, da sta ti dve podjetji letos poslovali v prvem četrtletju pozitivno in predvsem mnogo bolje, kot leto prej. Poleg teh sem obiskal in opravil razgovore še s celo vrsto naših dolgoletnih kupcev kot so: U.S.F.I., Brodard-Lock, Crawford, Amesbury Chair, D.C. Furniture, IFC in drugimi.

Nadaljeval sem tudi na novo začete kontakte z nekaterimi pomembnimi ameriški proizvajalci kvalitetnega pohištva, ki kažejo konkretne interese po sodelovanju z relativno sposobnejšimi jugoslovanskimi proizvajalci pohištva, kamor sodi tudi Novoles.

Kaj ste ugotovili ob analizi tega tržišča?

Na osnovi vse mogočih pokazateljev in informacij lahko z gotovostjo trdimo, da na tržišču ZDA vlada relativno visoko povpraševanje po pohištvu, ki občasno presega razpoložljivo ponudbo. Skratka gre za močno oživitvev trga in za sorazmerno hiter vzpon iz globoke krize, ki je v ZDA vladala celo leto 1982. Taka ugodna gibanja so posledica vrste ekonomskih ukrepov, ki jih izvaja vlada v ZDA, predvsem ugodno pa je vplivalo močno znižanje obrestnih mer iz 21%v letu 1982 na 11,5% koncem leta 1983. Znano pa je, da so v zahodnih sistemih ravno obresti največji pospeševalec ali pa zaviralec tržnih gibanj. Tudi stopnja brezposelnosti se je znižala, posebno močno pa je narasla gradnja stanovanj — le ta pa najbolj neposredno vpliva na povpraševanje po pohištvu.

Žal situacija v Kanadi ni tako optimistična. Zaradi politične nestabilnosti se obseg

investicij zmanjšuje, kapital se seli iz države, stopnja brezposelnosti je mnogo višja kot v ZDA (preko 10%) in vse to neugodno vpliva na povpraševanje. Poleg tega je kanadsko tržišče manjše in še konkurenca domače industrije je neprimerno večja kot v ZDA.

V aprilu so se v ZDA že začeli kazati določeni pojavi, ki bodo sigurno v roku 6 — 12 mesecev ohladili trenutno ugodno tržno situacijo. Obrestna mera je pričela ponovno naraščati in se giblje danes med 12,5% in 13,5% ob 5% inflaciji. Krediti za gradnjo hiš so že presegli 15%, kar že povzroča upadanje obsega gradenj, zlasti na račun spodnjih socialnih kategorij, ki že niso več sposobne najemati tako dragih kreditov. Posledica teh gibanj se bo pokazala v zmanjšanem povpraševanju po pohištvu.

Analiza naše programske usmeritve kaže, da smo na pravi poti. Napori, ki smo jih naredili v preteklih 2 letih že dajejo ugodne rezultate. Premik iz kosovne v garniturno proizvodnjo in v zahtevnejše finise je bil nujen, ker nam omogoča odmik od programov, ki jih po zelo konkurenčnih cenah nudijo drugi jugoslovanski proizvajalci pohištva.

Žal pa moram povedati, da kvaliteta nekaterih naših proizvodov še vedno kaže na pomanjkljivosti v proizvodnji. Gre predvsem za napake, ki nastajajo zaradi vrste drobnih malomarnosti in predvsem zaradi premalo sistematične in nedosledne kontrole. Skratka, gre za „človeški faktor“ in očitno bomo morali predvsem z drugačnim načinom stimulativnega nagrajevanja te napake izkoreniniti.

Kaj ukreniti v zvezi z obiskom?

Po povratku iz ZDA pa tudi že preje je bilo očitno, da proizvođači v naših TOZD ne izpolnjuje z letnimi pogodbami sprejetih obvez. Razkorak med sprejetimi obvezami in tekočimi pošiljkami za izvoz se je iz dneva v dan večal. Naši kupci so bili in so še v izredno težkem položaju, ko zaradi pomanjkanja blaga ne izvršujejo obvez do končnih kupcev. To stanje, oziroma praznino zelo uspešno izkorišča konkurenca z Daljnega Vzhoda, predvsem pa tudi Šipad in Krivaja, ki sta na ameriškem trgu v nenehnem vzponu in pri tem ne izbirata sredstev ter nam tako zožujeta maneverski prostor na trgu.

V KPO smo se takoj opredelili, da je treba zagotoviti z vsemi sredstvi izvozno proizvodnjo v okvirih zastavljenih planskih ciljev, ki so realni tako glede na trg kot tudi glede na proizvodne zmogljivosti.

Steklo je niz aktivnosti s katerimi smo ugotovili stanje in vzroke za nedoseganje planov v TOZD TDP, TGD, TPP, TSP, ŽAGA, TVP in BOR. Ugotovili smo celo vrsto najrazličnejših vzrokov, ki so povzročili v prvih 4 mesecih izpade proizvodnje od 10% pa do celo 50% v TOZD BOR. O tem sem že pisal v zadnji številki Novolesa. Očitno je, da nam je popustila planska disciplina, da pomanjkanje ljudi na pripravi surovin vnaša še dodatne probleme, priprava dela v posameznih TOZD ni dovolj sistematična — vse preveč je „gasilskih“ intervencij, način predelave lesa ne ustreza kvaliteti, ki jo je možno na trgu zagotoviti.

V maju smo opravili vrsto strokovnih sestankov, kjer smo opredelili ukrepe za vsako TOZD posebej, te ukrepe pa so potrdili in sprejeli tudi politični aktivni in delavski svet TOZD.

Posebno smo v teh ukrepih izpostavili:

- odnos do kvalitete je potrebno zaostri

- skrb za nenehen — kontinuiran razvoj programov za izvoz, ne glede na to kakšna je trenutna tržna situacija

- kooperacija med TOZD Novolesa mora biti plansko in sistematično vodena in mora imeti prednost pred ostalo proizvodnjo

- nadaljevati z dolgoročnim povezovanjem z dobavitelji surovin

- intenzivneje razvijati sodelovanje z ameriški proizvajalci kvalitetnega pohištva

- s takojšnjimi ukrepi zagotoviti proizvodnjo za izvoz v okvirih letnega plana, da bi

tako izpolnili obveze do kupcev in zadržali trdne pozicije na trgu ZDA tudi v naprej.

Kakšne so perspektive Novolesa na tem tržišču?

Ameriško tržišče absorbira letno za 10 milijard dolarjev pohištva. Od tega ga sami proizvedejo 85%, približno 15% ali za 1 milijardo in pol dolarjev pa ga uvozijo. V tem uvozu je Jugoslavija udeležena z cca 150 milijoni dolarjev ali z 10% vsega uvoza, oziroma 1,5% vse ameriške letne porabe pohištva. Kot taka predstavlja Jugoslavija za Kanado in Tajvanom 3. največjega izvoznika pohištva v ZDA.

V prihodnjih letih se predvideva postopoma rast porabe pohištva v ZDA, ki pa ji ne bodo sledile naložbe v domačo — ameriško pohištveno industrijo, ker je ta industrija nizkoakumulativna, kapital pa se seli v panoge, ki zagotavljajo visoke profite (elektronika, kemija, vojna industrija...). Tako se bo prostor na trgu povečeval za izvoznike pohištva v ZDA. Torej ima Jugoslavija in Novoles realne možnosti, da svojo prodajo na ta trg poveča. Vendar pa bo treba zagotoviti zato vrsto pogojev, kot na primer:

- Programsko se bomo morali prilagajati novo prihajajočim generacijam kupcev. To so predvsem mlajši ljudje, ki jim je všeč pohištvo modernejših linij, medtem ko starejše generacije preferirajo tradicionalno stilno pohištvo.

- Stremeti bomo morali za nenehnim izboljševanjem kvalitete strojne, predvsem pa površinske obdelave in tako ustvariti zadosten razkorak med našim pohištvom in konkurenčnim

- Pri razvoju tehnologije bomo morali skrbeti za tak izbor, ki nam bo omogočal porabo relativno slabšega lesa v zahtevnejše programe (lepljenje, razrez tanke oblovine...)

- Stalno bomo morali utrjevati našo prisotnost na trgu in z neposrednim družbeništvom v večjih firmah, ki kupujejo naše izdelke, zagotoviti naš neposredni vpliv na upravljanje teh podjetij.

Vse to sicer ne pomeni, da bo vedno teklo vse gladko. Ameriški trg je silno občutljiv na razne ekonomske ukrepe, zato se situacije hitro menjajo iz kriznih v konjunkturalne in obratno. Tako bo tudi v bodoče, in le s stalnim zasledovanjem dogajanja in pravočasnim reagiranjem, bomo lahko zagotovili tudi v naprej uspešno prisotnost Novolesa na trgu ZDA.

A. Š.

V naši delovni organizaciji si že nekaj časa prizadevamo, da bi zaživela inovacijska dejavnost, kot množična dejavnost vseh zaposlenih. Za doseg takozvanega cilja ni dovolj aktivnost samo ene delovne organizacije, ali samo določenih posameznikov, pač pa je potrebno aktivno vključevanje samoupravnih in družbenopolitičnih ter strokovnih organov.

Zato je v tem mesecu na to temo organiziranih nekaj pomembnih sej, predvsem v vezi komunistov. Organizirane so problemske: konferenca ZK ZKS o inventivni dejavnosti, in razvojni strategiji, podobna konferenca združena s sindikatom je bila na nivoju SOZD UNILES, prav tako bo konferenca tudi v naši delovni organizaciji, o čemer bomo poročali v prihodnji številki.

V okviru teh prizadevanj je deloval tudi republiški odbor sindikata delavcev lesarstva in gozdarstva, ki je podelil priznanja „inovator leta“ nekaterim delavcem iz delovnih organizacij lesarstva in gozdarstva. Med njimi je dobil priznanje tudi naš delavec tov. Bartolj Jože iz TOZD BLP, ki sedaj vodi oddelke investicijske prodaje.

S tov. Bartoljem smo se pogovorili o vlogi in položaju inovativne dejavnosti pri nas in o njegovi inovaciji za katero je dobil priznanje.

Tov. Bartolj, dobili ste priznanje Odbora republiškega sindikata gozdarstva in lesarstva za vaš inovacijski predlog. Ali nam lahko opišete inovacijo?

Inovacijski predlog je posebne vrste mehanizem cilindrične oblike, ki služi za avtomatsko odpiranje svetlobnih kupol in elementov svetlobne-

ga traku v slučaju požara za odvod dima in toplote. Potrebno silo za odpiranje zagotavlja stisnjena vzmet v samem cilindru, katera je v zaprtem položaju (normalni položaj) varovana s posebno sprožilno napravo, ki omogoča sprožitev mehanizma glede na spremembo požarne veličine (temperatura, dim).

Podoben mehanizem smo pred tem uvažali, vendar je bilo zaradi znanih težav pri uvozu nujno razmišljanje, da sami pričnemo z izdelavo. Seveda pa je potrebno poudariti tudi to, da so se pri nas začele uveljavljati vse večje zahteve, glede odpiranja za odvod dima in toplote v slučaju požara in seveda, uporaba svetlobnika kot elementa osvetljevanja prostorov z dnevno svetlobo tudi v požarni zaščiti, je bilo razmišljanje še bolj upravičeno.

Pri razvijanju mehanizma sem upošteval idejno rešitev uvoznega mehanizma, vendar sem pri projektiranju uporabljal materiale, ki so izključno domači. Vsekakor pa moram poudariti, da mi je pri tej nalogi pomagal kooperant.

Predmet inovacijskega predloga pa ni samo cilindar, pač pa je tudi nov način vgrajevanja mehanizma na posebne mostovne nosilce, kateri omogočajo večje kote odprtja svetlobnikov in seveda na ta način večje odprtine za odvod dima in toplote. Rešil pa sem tudi povezavo dveh mehanizmov z eno sprožilno napravo, ki pa se uporablja pri večjih dimenzijah svetlobnikov, oziroma svetlobnih teles, katerih težo presega dvigljiva sila enega mehanizma.

Ali ste naleteli na kakšne večje težave pri realizaciji predloga?

Večjih težav pri realizaciji predloga nisem imel. Največje težave so nastopile pri iskanju izvajalca za izdelavo prototipnega mehanizma. Bile pa so tudi manjše težave med samo izdelavo, saj je bilo potrebno zaradi pomanjkanja nekaterih materialov spreminjati idejno zasnovo, vendar te spremembe niso vplivale na samo funkcionalnost mehanizma.

Kako gledate na inovacijsko dejavnost v naši DO in njen nadaljni razvoj?

(Nadaljevanje na 6. str.)

BOLEZEN RAZŠIRJENIH VEN (Krčnih žil ali krčnic)

Priznati moram, da je v naši DO samo razvojno raziskovalno delo, kakor tudi množična inventivna dejavnost na žalost še na zelo nizki stopnji. Predvsem množični inventivni dejavnosti bi morali dati poseben poudarek, kajti na tem področju je bilo narejeno najmanj, so pa največje rezerve. Da bi množično inventivna dejavnost v naši DO bolj zaživela, je potrebno storiti sledeče:

— ustvariti ustrezno družbeno ozračje za razvoj množične inventivne dejavnosti, ki mora biti spodbuda za inoviranje. Uveljaviti moramo spoznanje, da je množična inovacijska dejavnost družbena nujnost, da pa bomo dosegli to, mora položaj posameznega delavca, skupine ali TOZD biti odvisen tudi od uspešnosti pri inoviranju

— spremeniti odnos do inovatorjev, ki se največkrat kaže kot zavist in podcenjevanje in spremeniti miselnost, da je inventivna dejavnost samo stvar strokovnjakov.

— postavitev organizatorja, ki bi skrbel za razvoj te dejavnosti, dajal strokovno pomoč in poskrbel, da bi se predlog evidentiral in prišel do ustreznih organov.

— poživitev aktivna inovatorjev

— veliko pozornost je potrebno posvetiti inovatorjem tudi z družbenimi priznanji, saj materialno vrednotenje ni edini stimulans za razvoj množične inventivne dejavnosti.

Sodelovali ste na seji problemske konference CK ZKS o inovacijski dejavnosti. Ali nam lahko opišete vaše vtise?

Prvi vtis iz te konference je, da so vsi razpravljavci pohvalili pripravo in organizacijo te konference. Že uvodni komentar tov. Janeza Stanovnika je označil stanje v inventivni dejavnosti kot zelo zaskrbljujoče, saj Jugoslavija dosega pri patentnih prijavih samo tretjino svetovnega povprečja, s tem da ima Slovenija dvakrat več prijav kot imajo ostale republike, vendar smo se tega problema lotili prvi.

Ker bo konferenca posredovala sklepe vsem OO ZK pričakujem, da bodo OO ZK v svoje programe vključile tudi aktivnost na področju razvoja inventivne dejavnosti in temu dale ustrezno težo.

JADRANKO ŠNIDARŠIČ

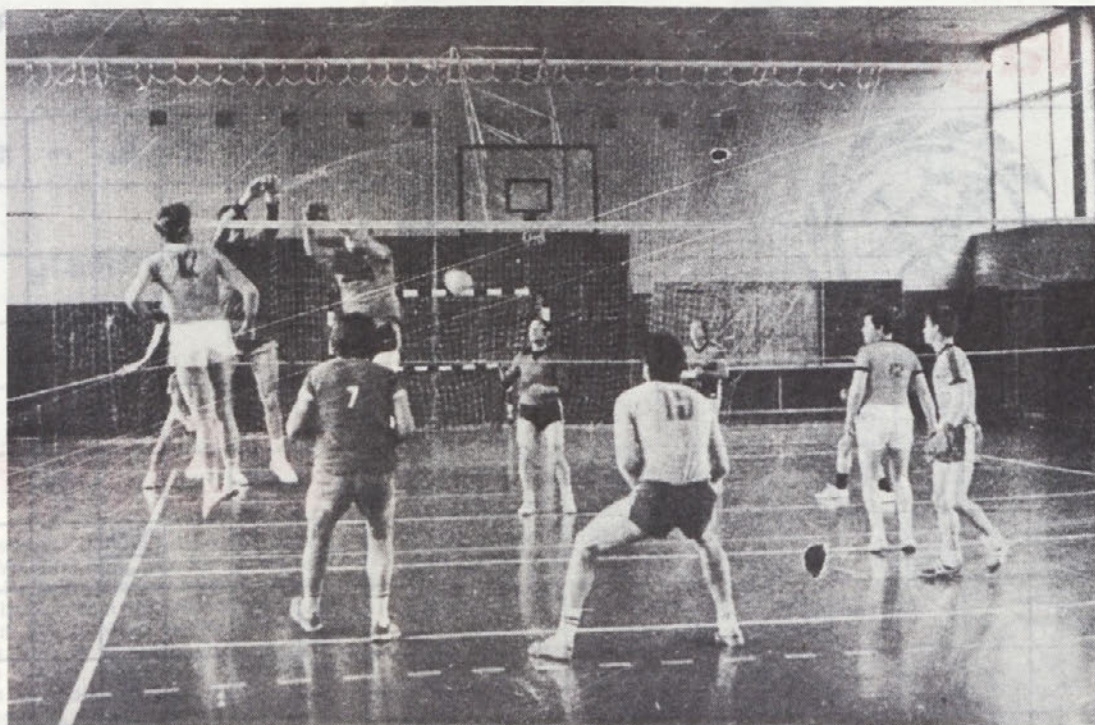
Po večini pride do bolezni krčnih žil zaradi slabosti njihovih zaklopk, ki ne zapirajo več neprodušno in zato dopuščajo, da kri uhaja nazaj, to je, da se vrača od zgoraj navzdol. Zaradi zastoja krvi v žilah dovodnicah (venah) postanejo njihove stene ohlapne in žile se razširijo. Komplikacije krčnih žil so nastajanje krvnih strdkov in posledična vnetja ter razjede. Krčnice pogosto razodevajo podedovano slabost veziva. Stojeci poklici še poslabšajo tkivno nemoč, prav tako pa tudi nosečnost, včasih oblačila (razne podveze) pa tudi debelost.

Letne športne igre UNILESA

V soboto 16. junija so bile v Ljubljani četrte športne igre delavcev Unilese. Na tej manifestaciji športnega tovarštva se je zbralo lepo število delavcev, katerim je šport poleg rednega dela ljubiteljska dejavnost. Letos so se naši delavci športniki tako posamično kot tudi ekipno kar dobro odrezali. Ekipno smo zasedli 3. mesto, med posamezniki pa smo dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Ekipno smo bili po hudi borbi prvi v odbojki, posamezno smo pa dosegli več prvih mest. V kegljanju sta oba predstavnika Tatjana Šoško in Stane Zakrajšek osvojila prvo mesto.

Vsem športnikom iskreno čestitamo za pošteno športno borbo, saj častno razsoodišče ni imelo nobene intervencije.

Rezultati tekmovanj

Balinanje: Novoles 6. mesto
Kegljanje (ženske) ekipno: Novoles 2. mesto

Kegljanje (ženske) posamezno: Tatjana Šoško 1. mesto, Milka Polyak 4. mesto

Kegljanje (moški) ekipno: Novoles 2. mesto

Kegljanje (moški) posamezno: Stane Zakrajšek 1. mesto, Bojan Macun 11. mesto

Mali nogomet: Novoles 3. mesto

Namizni tenis (ženske): Novoles 2. mesto

Namizni tenis (moški): Novoles 8. mesto

Odbojka (ženske): Novoles 5. mesto

Odbojka (moški): Novoles 1. mesto

Streljanje (ženske) ekipno: Novoles 6. mesto

Streljanje (ženske) posamezno: Lidija Kozan 8. mesto, Branka Turk 16. mesto, Štefanija Gorše 19. mesto.

Streljanje (moški) ekipno: Novoles 6. mesto

Šah: Novoles 5. mesto

